

HØRINGSUTTAELSE TIL NOU 2007:12

”OFFENTLIG INNKREVING”

FRA

SKATTEOPPKREVEREN I EIKER

Høringsuttalelse til NOU 2007:12 – offentlig innkreving

Bakgrunn

Bakgrunnen for utredningen har vært å forenkle og samordne den offentlige innkrevingen. Kommunal innkreving er særskilt nevnt og det konkluderes med statliggjøring av skatteinnkrevingen.

Finansdepartementet og skattedirektoratet har opptil flere ganger før foreslått dette, både i 1994 og 1996.

I 2004 ble et tilsvarende forslag lagt frem i NOU 2004:12 – Bedre skatteoppkreving, men tilnærmet samtlige høringsuttalelser gikk imot forslaget. Forslaget ble aldri behandlet i Stortinget.

Formålet med forslaget er hensynet til *”proveny, effektivitet, rettssikkerhet og brukerorientering”*.

Krav som omfattes

Alle forfalte, ubetalte skatter og avgifter omfattes. Øvrige kommunale krav er ikke foreslått tatt med. Disse må innfordres som i dag i den enkelte kommune.

Egen innfordringsinstans

Forslaget innebærer at kravet etter første gangs purring sendes til en egen, statlig innfordringsinstans for videre innfordring. Det er videre foreslått at disse krav skal føres inn i et felles register i den nye etaten. Offentlige aktører som har registrert krav i registeret, vil få tilgang til dette. Tvangsinnkrevingen skjer gjennom namsapparatet, altså politi- og lensmannsetat.

Instansen vil være underlagt finansdepartementet og det foreslås opprettelse av et nytt direktorat.

Det foreslås videre at skatteoppkreveren fratas sin særnamsmannskompetanse.

Reskontroføring av kravene

Flertallet i utvalget legger til grunn at den nye etaten skal samle alle kravene i et eget reskontrosystem. Utgiftene ved et nytt saksbehandlersystem anslås å bli på ca 300 millioner kroner.

Lokalitet

Dagens antall skatteoppkreverkontor vil med foreslått ordning bli redusert ned til ¼ av i dag. Det er i utredningen antydnet regionale kontorer for den nye etaten. Anslagsvis ca 7 stk. Antall kontorer innenfor de enkelte regioner er ikke kommentert.

Skatteoppkreverens kommentarer til utvalgets forslag

Løsningsgrad fra SKO

De kommunale skatteoppkreverne innkrever i dag 99,7% av samlet utliknet skatt. Hovedårsaken til at denne ikke er 100% må tilskrives det store antall skjønnslikninger og lovgivningens beskyttelse av skattyter.

Norsk skatteinnkreving er i verdenstoppen. Små kommuner har like gode resultater som store kommuner. Skatteinnkreving dreier seg i stor grad om god kommunikasjon mellom skattyter og skatteoppkrever. Ved å legge innfordringen til en større regional instans, fjernes denne nærheten mellom skyldner og kreditor.

Effekten av statliggjøring er ikke utredet og de gode resultater for skatteoppkreverne er tillagt liten betydning i utredningen.

Krav som ikke omfattes av utredningen

De kommunale krav som for eksempel årsgebyr, foreslås fortsatt innfordret av kommunene. Disse har i dag en svært god løsningsgrad. Ved å frata skatteoppkreveren særnamsmannskompetanse vil disse krav måtte overføres til namsmann for tvangsinnkreving. Dette vil igjen innebære en lengre behandlingstid og vil kunne påvirke innfordringsresultatene i negativ retning.

Rettssikkerheten

Slik dagens ordning er lagt opp, gis det en god rettssikkerhet for skattyterne. Det er etablert et klart skille mellom fastsettelse av skatten og innkreving av skatten. Dette har i tidligere utredninger vært et grunnleggende prinsipp. Ved den nye ordningen må det antas at disse klare skillene vil viskes ut og dette vil igjen påvirke skattyters rettssikkerhet da avstanden mellom fastsetting og innkreving vil bli mindre og uklar.

Hensynet til personvern

Det foreslåtte register over de forfalte kravene er ikke tilstrekkelig utredet. Det er ikke sagt noe om hvorvidt det foreligger hjemmel for et slikt register. Svært mange vil få tilgang til dette registeret og det antas at dette vil virke stigmatiserende for skyldner. Her vil det ikke være snakk om et register over betalingsanmerkninger, men et register over de som ikke har betalt etter 1.gangs purring.

Service for kundene

Skatteoppkreverne yter god service for skattyterne sine. De har nærhet til skattyterne og disse er alt fra de næringsdrivende i kommunen til personer med svært manglende ressurser. Mange har behov for et kontor å komme til og dette behovet vil ikke kunne tilfredstilles i like stor grad som med dagens ordning. Dette kan igjen resultere i lavere innfordringsresultater.

I 2002 gjennomførte Norsk Gallup en undersøkelse vedrørende service fra henholdsvis skatteoppkreverne og de statlige skattekontorene. Skatteoppkreverne scoret vesentlig bedre

når det gjaldt tilgjengelighet, kundebehandling, saksbehandlingstid, informasjon og forutsigbarhet i saksbehandlingen.

Kommunalt økonomisk selvstyre

Slik dagens ordning er med kommunalt ansvar for innkrevingen, bidrar dette til å opprettholde det kommunale, økonomiske selvstyret. Det er viktig for kommunene å selv kunne påvirke eget inntektsgrunnlag. Ved å fjerne denne ordningen, vil det redusere kommunens egen påvirkning av inntektsfundament.

Folkevalgt kontroll og innsyn

Kommunalt ansvar for skatteinnkreving gir de folkevalgte innsyn og kontroll. Foreslått ordning vil gjøre dette mer ”ugjennomsiktig”. Det vil bli et system med store, statlige sektorkontorer og redusert innsyn for de folkevalgte.

Distriktpolitiske hensyn

En kommunal skatteoppkrever har positive distriktpolitiske konsekvenser. Det opprettholdes innkrevmiljøer og arbeidsplasser i utkantstrøk og det betyr mye at næringslivet har kort vei til en av sine offentlige samarbeidspartnere. En sentralisering vil dermed ha negative distriktpolitiske hensyn.

Kostnadene

En statliggjøring vil medføre betydelige overgangskostnader i tillegg til utgifter rundt nytt saksbehandlersystem. Nye kontorer må etableres og dette vil gi etablerings- drifts- og planleggingskostnader. Det er forsiktig anslått et provenytnap på 5 mrd. kroner over en 3-års periode dersom skatteinnkrevingen blir statliggjort.

Mangelfull utredning

Utredningen mangler analyser og konsekvensvurderinger. Spørsmålet om hvordan statliggjøringen skal skje er overholdet ikke berørt. Anbefalingene er basert på utredninger gjort i Danmark og her har ikke dette gitt de gevinster som var estimert.

Konklusjon

Skatteoppkreveren i Eiker kan ikke se noen gevinst ved statliggjøring. Påpekte negative effekter vil også berøre dette kontor, kommunen og dets innbyggere. Dagens ordning er svært positiv og innfordringsresultatene underbygger påstanden.

Cathrine Borge
skatteoppkrever (konst.)

